

ELLA.—Temps ha que ho veia que te n' anavas per portas!... ¿Quàntas vegadas no t' ho havia dit la teva dona?...

ELL.—Irene, no es hora de renys, es hora de resolucions.

ELLA.—Tens rahó... ¡Home! se m' acut una idea: ¿No trobarías manera de ferte nombrar diputat, ó al menos regidor?... Mira en Paco, y don Quim y en Ramon y... estavan més apurats que tú, y ara... ¡no n' gastan poch de rumbo las sevas senyoras!

XERRAMECAS

CRÒNICA SETMANAL

La malifeta del anglés constitueix la nota de la setmana.

Nota carregada de colors tétrics, horripilants. La societat està plena de malesas y molt faltada de seny; però quan ve una d'aquestes batzegadas, l'instint bo's revifa y s'ha sent un rugit de justa indignació, que es la proclamació unànime de la rectitud del sentiment de justicia y del amor al próxim que Deu va posar en soñ cor.

Si 'ls soldats d'Atarassanas no arriban ben depressa, aquell anglés assassino hauria sigut estripat allà mateix per l'instint justicier del poble. Afortunadament per ell, las bayonetes el protegiren, porque la justicia sia feta segons manan las lleys.

Però després passa l'xarbot de la indignació; calla l'instint y resurt la veu de la societat ab tots els seus vics. S'oblida de la víctima y, al recordarse del malvat, revela la seva malaltia, la anèmia que pateix, la debilitat dels seus nirvis, lo fofo del seu pensar y del seu sentir, demostrant no la indignació, sinó l'interés y la compassió pel criminal. Per compte de permanexer en son primer desitge de justicia, y de justicia reparadora y exemplar, com una dona histèrica té por de la notícia y del espectacle desagradables, y per no sentirse ab coratje de sufrirlos, crida ab las llàgrimas als ulls:—No 'l mateu! no 'l mateu!—y va de porta en porta, y segueix escala per escala, per obtenir la seguretat de que no haurà de llegir al diari, ni ningú podrà innovarli que 's tracta de donar garrot a un delinqüent.

Aquesta pietat pel malfactor, si fos inspirada en la misericòrdia, en la caritat pel germà caygut, fora laudable encara que no d'exticta justicia, però filla com es d'aquests espasmes y veleidositats femenils de nostra generació, es horripilant; axó ja es aprop del ball de Sant Victor.

Un organisme ben mantingut d'exfuncionar be l'cap y l'cor, de manera que l'un no predomini sobre l'altre. Y l'cap y l'cor ben armonisats, diuen clar que l'malfactor deu ser tractat com a tal, no fent cabal de la impressió que causa l'acte delinqüent ni de la que fa l'criminal, sinó basantse en la gravetat del crim que va cometre.

Ara ja 'ls diaris y molta gent parlan del anglés assassino com d'un heroe de novela. Ja tots ens hem enterat de que es un noy guapo y ben plantat, que gosava de relacions esculpidas, que es molt fi y molt simpàtic... A conseqüència d'axó, s'inquireix quins motius l'hagen pogut decidi a la malifeta: 's parla de relacions de negoci en sentit mitjà favorable per l'anglés. En fi, que se 'n falta molt poch porque la gent dongui la culpa al pobre don Joseph Bofill del assassinat cometut en sa persona per l'aberrable criminal.

L'anglés homicida, llevá al pobre senyor Bofill la vida; no fora estrany que per justificació del simpàtic assassí, algun lleve també al pobre mort la única cosa que l'anglés no pogué matar, el seu bon nom.

El progrés camina.

Podrà anar fent esses com un borratxo, y fins caminar de reculades com una bestia esbarada; pero l'cert es que camina.

En lloch se veu tan clar com a França.

Ara fan cent anys que funcionava d'alló milló la guillotina. Els revolucionaris al demà feyan lleys proclamadoras dels *Drets del home*, y a la tarda tallavan caps. Entre 'ls *Drets del home* no s'hi devia contar el de no ser revolucionari, y per axó suprimian als que no ho eran.

Ara, al cap de cent anys, la revolució ha posat en clar que tampoc figura entre 'l *Drets del home* el del respecte a la vida privada, y l'centenari de la Revolució francesa's tanca ab una proposició, que va fent molta forrolla per tot arreu: Tots els que tenen diners, se presentaran davant d'una comissió popular a explicar de quina manera 'ls han guanyat. Si 'ls comptes no 'ls baten, serán declarats lladres y expoliats de sa riquesa.

Axó anirà molt bé: Aquest tribunal, si's nombrés, seria a la vegada una càtedra y una cova de lladres.

Una càtedra, perquè 'ls qu'han tingut talent per ferse richs, explicarien les enginyoses combinacions que descubriren després de molt rumiar; y axis es divulgaria la ciència més amagada: *La ciència de ferse millonari*: No n'hi haurian pochs d'estudiants. No més que 's toparian ab un inconvenient, y es que com resultaria que per ferse rich s'ha de treballar de nit y de dia y rumiar a totes horas, tots els que volen ser richs se trobarian desenganyats perquè lo que ells dirian: «Trebballant tant ray, vaya una gracia fer quartos... el cas fora guanyar los mils de duros sense tants amohinos.» Figureuse l'trebballador que no té ni una pesseta a la Caxa de ahorros, y que quan hi ha vuit dies de huelga ha d'anar a captar ¿com pot comprender l'estalvi y l'negoci de lo estalviat, que es el secret de ferse rich?

Però si no com a càtedra, funcionaria 'l tribunal com una cova de lladres; qui no explicaria com ha guanyat fins l'últim xavo, ja 'l tindrian. Li seqüestrarien els bens, y donarien los estalvis de qui 'ls guanyá a aquells que no saben ferlos: axis igualarien el mon. El qui es burro per treballar, té obligació de repartir son guany entre 'ls que son prou sabis per fer de ganduls. Aquest serà l'article que als *Drets del home* aseguirà 'l centenari de la Revolució.

—A mí tot axó m'està molt be, deya un betas-y-fils que de xavo en xavo s'havia fet una posició, però crech que 'ls tribunals haurien de ser dos: Un per esbrinar per què son richs uns, y un altre per inquirir de què ve que molts son pobres. Al qui 's fes rich ilegalment que l'espavilin, però que s'espavili també al qui es pobre per gandularia, vics, despilfarros y falta d'estalvi.—

El betas-y-fils tenia rahó, ¿no 'ls sembla?

TRENCA-NOUS.

AUCA POLÍTICA

Servei telegràfic de «La Barretina».

«Apenas si ja 'm dich Pere, deya un dia en Castelar... Don Amilio fa progressos: ara 's diu Ministerial.

Molts republicans el dexan, el dexan y l'dexarán. Ay! La Campana de Gracia per ell a morts ha tocat!

S'ha entrístit l'éter, y l'Cosmos gemega al si dels espays;

els astres y nebulosas may més se 'n consolarán!

Oido espanyol jalegrat! que 'l patir se t' ha acabat: l'insignissim pirotècnich te dona l'últim petard.

Aquest vespre corria que en Pidal, molestat per un fort mal de caxal, se n'ha anat a trobar a n' en Sagasta; y que l'ilustre quefe fusionista, que per certs mals de dents es bon lampista, li ha donat per remey un xich de pasta.

Y com Pidal seguis dantse a las fúrias En Sagasta li ha dit:—Vesten a Asturias y alla cus y descus a voluntat.—En Pidal se n'ha anat aconsolat pro 'l partit liberal y fusionista ara está molt cremat ab el dentista.

S'han nombrat per tota Espanya interventors, però senyors en lloch s'ha armat cap maranya. La fusionista petranya s'ha arreglat molt aviat; ara ja texeix la aranya l'espés filat del sufragi... Que no hi vagi qui no sia encasillat.

En Castelar y en Sagasta (qui mes mira menos veu) en Castelar y en Sagasta volen jugá a cara o creu.

Volen jugá a cara o creu qui d'Espanya amo serà; si surt creu, la monarquia, si cara, 'ls republicans.

Quin amo espanyols tindreu s'ho jugan don Emilio y en Mateu.

CLICH-CLICH.

EN UNA SESSIÓ ESPIRITISTA

—Brrrrrr!!!

—Ahont vas... ahont vas tan cremat... Peret?

—Fuig no 'm diguis res... Joan... estich que no hi veig...

—Però home que 't passa que estás tan vermill?

—Es que en Toni m'ha dit que 'm posés esperit de vi en una cremada que 'm vaig fer en la ma...

—Y per axó t'has enfadat?

—Donchs y es clá! jo al sentir tractar d'esperits ja m'arbolo y ho tiraria tot a canaps...

—¿Y perquè?

—Ja t'ho contaré.

Fa tres dias que vaig trobar a n'aquell morros de figa d'en Bútala...

—Bo; bona pessa...

—Veurás; y després de moltes rasonetas y predicarme mitja-hora més que un arranca-caxali, me va dir que ell era de una societat que 'n diuen espiritistas...

—Ah ja!!...

Y 'm va dir que jo era molt tonto de no serne, perque sabria moltes coses que han passat y moltes que tenen que venir y que tindrà molta essència que la revelan los esperits, y tant y tant me va amohinar que després de haverme posat un cap com una olla de grills, me va fer prometre que aniria a una... a una sassió...

—Qué dius ara?

Vetaqui que diumenge ja 'l vaig tindre aferrat als pantalons tota la tarde empenyat en que á la nit m' accompanyaria, y ab tot axó li vaig haver de pagar lo café, una copa y un cigarro...

—Tira pexet!! Si que duya gorra!!

Al cap al tart me comensá á fer anar per uns carrerons que semblavan esquerdas, y després de mitja hora de rodar nos fiquém á una casa, que deya que era la que hi fan les sessions. A la porta ja m' hi vaig fer un xiribech y m' hi vaig xafar lo barret... Per les escales, que eren més fosques que una gola de llop, hi vaig ensopegar dos ó tres colps.

—Recarart!!!

Baxém unes altres escales y torném á esser á peu plà com eram.

Arribém á dins, y crech que ja havíen cromensat. Nos fiquém cap á n' un quarto tot fosch. Hi havia deu ó dotze homes que feyan cara de no haver menjat calent en quinze dies.

—Tiba!!...

Jo anaba tan turbat y tan enfadat d' en Bútala y la seva rifada que no hi veia; vaig xafar los peus d' un que tenia ulls de polla y que's va posar á cridar dihent que li havia fet veure les estrelles. Jo com estava tot á les fosques me creya seure á una cadira y tot d' un plegat me sento un cop de puny á la esquena que no sé si 'm va esfonzar l' os bertran...

—Ja! ja! ja!...

—Oh no riguis, que 'm fa rabi. Està clá: m' havia assegut á la falda d' un home gros que ab prou feynes podia respirar... Al últim vaig poguer seure... Allavors vaig veure un empotissat alt; y á dalt hi havia tres homes ú dos y mitj.

—¿Qué enrahanas, ara?

—Si; perque despues me digueren que un d' ells era manco y coix.

—Està be...

—Donchs aquells tres posavan les mans damunt d' una taula y tenian la barra de dir que's ballugava sola...

—Quina rifada!!

Hi havia un talós que li deyan lo... lo... lo medium... que preguntava; al de la taula li feyan donar colps á terra, y ab axó deyan que la taula portada per l' esperit parlava: á mi tot plegat me feya ja setze cosas. Sobre tot me feya molt fàstich un gat negre mort que l' havian buydat y á dins hi posavan un cul de ciri perque semblés que mirava... Quan van haver fet prous bestieses digueren que perque vegessin que 'ls esperits parlavan y deyan la veritat, que algú fes una pregunta.—Jo vaig pensar ara es la teva, noy y dich cridant: ¡un servidor! Me van fer esquitxar la butxaca, y 'm diu lo medium ab una veu d' estira cordetas: «El espíritu oye.» Jo que dich:—«Voldria sapiguer qué foren los meus passats y veure de qui desendexo?—Està bien—diu lo medium. La taula 's commensa á moure, jo crech aquesta vegada per ella sola, y surt de la sala ó corral; tots nosaltres al darrera, 's fica cap á un corredor, obra una porta... entra en una estable del costat y cau als peus de dos ó tres burros, com diguent que aquells eran mos antepassats... Jo al veure axó embesteixo á de puny á n' el medium, y de segur que l' colps dexava á punt de solfa sino que comensen á ploure cadires damunt meu que, noy, ni ayqua de maig...

—Y?...

—Calla que de pensarhi 'm sulfuro. Des-

prés de haver jo pegat prou y d' haver quedat alló com un infern, vaig poder sortir al carrer tot plé de nyanyos y de blaus, sense barret perque m' havia caygut per dins, ni 'ls quartos que m' havian birlat y ab una enrabiada tan forta que vaig jaure un mes. Per xo quan sento parlar de esperits me poso fet una furia perque 'm recordo de aquella comèdia de *Falset*.

MARRAMAU.

UN CONSELL CADA SETMANA

Si vols esser diputat
has d' anar adinerat;
no pagant, llebra per gat
donan las urnas.

Els duros y 'ls gots de vi
te darán vots á desdi;
la nostra gent es axi
y encara 's quexa!

No passarás tal fatich
si del govern ets amich,
ab la barra d' un cacich
ni 't calen quartos.

Mes si vols aná ab bons fins
creume, déxat d' alambins;
fins el gabinet mes fins
a Madrid s' oscan.

Quan la gent bona aburrida
de tanta farsa y mentida
la política envilida
tragui de casa,

Farém nou el Parlament,
safréig brut y pestilent...
y l' home sabi y prudent
serà 'l politich.

Mes ara 'l poble indolent
dexa fe á la mala gent
y 'l mes llést ó 'l mes dient
se 'n porta 'l acta.

EL PARE GRAPAS.

VUYTS Y NOUS

L' altre dia hi va havé reunió de la Junta del Cens. En Salmeron va anarhi. Y naturalment, assistinthi un home de tanta notorietat, no es del cas que s' estigués allá com un insignificant. Havia de fer un acte. Y 'l va fer: va fer una estona 'l raro. Y 'ls seus partidaris ja 'n quedaren orgullosos. Y 'ls xicots que venen diaris al vespre, estaven engrescats perque podian cridar *Con el discurso del señor Salmeron...* Per supost que 'l discurs no era en lloch. Però ¿com ho farian aquestas eminencias sino armavan xibarri á tot arreu?... Ningú s' adonaria de que passan, y 's perdria 'l seu prestigi, perque tot ell está fundat en la gacetilla dels diaris que han d' anar repetint *el eminent hombre público, el insigne tribuno...* Y sino ningú ho sabria.

L' altre dia 'l candidat pel districte d' Espinyetis convocà una reunió d' electors, prometentlos l' oro y 'l moro si l' elegian diputat, y acabá dient que si 'l seu contrincant tenia deu mil duros per llansar, ell ne tenia vint mil.

Acabada la perolació, digué 'l candidat senyor Tocaldós:—¿Algú dels concurrents te que fer cap observació?—En Llorens Mosca-

balba diu:—Sí, senyor; voldria que 'ns expliques perque te tant empenyo en que 'l fem diputat. Vosté diu que haurá de sacrificá á la familia, que haurá de derrotxá 'ls seus interessos, abandoná 'ls negocis... Vamos que sino explica una rahó prou poderosa, jo no 'm sento disposat á votarlo, perque no li vull tant mal...—Tota la concurrencia aplaudí al Llorens, y 'l aspirant al martyri va havé de tocá ruxola tot avergonyit.

Don Emilio, el Castelar, sempre ha tingut tirada á ser home fi y ben planxat. De manera que l' empipava portá als faldons de la levita y á las mánigas de la idem una penjarella de gent desmanegada, untada y mal composta. Varias vegadas se n' ha anat desfent; però ara ha volgut fer net, y s' ha donat una tal espolsada que 'ls há engegat tots á passeig. Y 's veu que sino basta axó, está disposat á dir que ja ni es republicà. Don Emilio vol anar mudat per tot dia: Ja fins l' embafen els republicans de *guante blanco*... Per ferse monárquich no mes falta que posin á la Constitució un article que diga: *La Monarquia es electiva*.

Divendres al Principal s' estrená una composició musical titulada *L' Atlàntida*, inspirada en la introducció del famós poema català de Mossen Cinto Verdaguer.

L' autor d' aquesta música, que 's diu Morera y es un jovenet de pel muxí, va tenir una ovació que l' ha colocat per sobre de molts que 's diuen mestres.

El teatro estava ple de gom á gom. Acabada la execució de *L' Atlàntida* sortiren molts al corredors á comentar la obra. Y allá se 'n sentiren de garrafaladas! El qui demostrá mes conerer la obra de Mossen Cinto que ha donat el tom per tot Europa, fou un senyó tot prisat ab uns lentes de vidre natural, que deya:—Sí, axó es gros; aquesta música de 'n Morera es superba; però ¡la inspiració! la inspiració no es *chic*; la música es poch dolsa; s' haurian de trobarli 'ls accents de *L' Atlàntida*, la dolsura de la dona...—Però, l' interroga un del rotollo, si jo crech que *L' Atlàntida* era una isla...—Ca, home! replica el primé, ¿que no ha llegit el gran poema de 'n Verdaguer?...—Vosté sí que 'l deu haver llegit senyó... burru!—salta un tercer, y per poch hi ha barallas. Oh, el públich de Barcelona es de lo mes instruit.

Llegim en un diari que á Lima s' hi ha portat la momia d' un indio, procedent de Ximbote, y després de donar detalls curiosos sobre 'l particular, diu lo diari:

«Sens dubte aqueixa momia fou un personatje del seu temps.»

Fa bé de posarhi aquest final, perque no 's pogués entendrer que la momia fou un personatje de la nostra època.

Perque coneixem momias que son personatges del nostra temps.

Ab plomerets al cap com la momia descuberta á Ximbote, y estirats y encartronats com aquella.

REIVINDICACIÓ

Dirigintse á un hostal, una vegada
vegé un home en un camp
un quadro hermos, sembrat de patateras
al costat d' rà d' herbam.

—¡Quina llàstima—deya—que aquest quadro plé d' herbas, descuydat, no hi cultivin les plantas productivas com en est del costat.

Al arrivá al hostal, jove hostalera un biftech li servi, y trobant molt millor que las patatas la carn, axis va dí:

—Quan torní á contemplar un camp plé d' herba no ho sentiré pas, no, que molt millor que 'ls talls de la patata son los talls de moltó.

J. G. SUÁREZ.

A LA VORA DEL FOCH

Un pintor ensenya un retrato á un que visita 'l seu taller.

—Olal exclama 'l visitant. Aquest sembla 'l meu nebot Paco.

—Es ell mateix; me 'l va encarregá fa ja algun temps...

—Ja li ha pagat?

—No, senyor.

—Uy! No digui més; ara si que 's veu que es ell mateix!

Llegim:

«¡Horror!» «Hem vist ab verdadera sorpresa dintre d' un cigarret dels de 25 céntims la paquetilla una agulla de ganxo de las que usan pel pentinat las seyyoras.»

Errada. Es probable que fos de las que usan pel pentinat las cigarreras.

Cada cosa en son lloch.

Pero, per poch s' horroritzan ja 'ls diaris.

Jo un dia vaig trobarme á la sopa un munyoche de cabell negre com lo sutge. Crido á la criada de la dispensa y li ensenyó.

—Aquest cabell es del meu anyadit.

—Axó es una porqueria! vaig dirli.

—Senyoret, va contestarme, que 's creu que me 'ls arrenco per gust los cabells, quan me pentino?

L' ESCALFA PEUS

L' apotecari del meu poble, un dia que estava malalt, digué á la seva criada: Tresona, un cop siga al llit, me farás escalfar un mahó, y me 'l vindràs á posar als peus; axó m' anirà bé.

—Senyoret, estigui tranquil, respongué la criada, faré 'l que 'm mana.

La pobra Tresona, en compte de fer escalfar un mahó, n' escalfa dos; després, quan varen estar apunt, los puja depressa al seu amo, y li diu axis:

—Miri, n' hi he fet escalfar dos. Ara posis als peus aquest; y quan sia fret, hi podrà posar l' altre, que li dexo aquí, á sobre de la taula de nit.

BUSCANGRUNAS.

TRENCA CLOSCAS

I.—XARADA

—Cinch-quarta, ¿Qué tens al dit?

—Ca, primer: una punxada que 'm vaig dar...

—Batua-nada:

¿Y per ço tant embolich?...

Ja 't daré un remey segú que t' ho curará molt bé,

—Veyam, ¿qué es?

—Ja t' ho diré.

T' ho diré á tú, perquè ets tú. ab un brotet de tres-quart ben trinxat en un morté fas un pagat...

—Je, je, je...

—¿Que te 'n rius?

—Sí.

—Ay carat.

—Vaja, acaba.

—No; ca, ca...

rihent...

—Vamos, no riuré.

—Axis la hu-dos te diré de com ho has de prepará:

quan tens fet lo pagadet,

te 'l colocas en lo dit

que 't fa mal, tota la nit;

y al matí, un de petitet.

Axis ho fas cada dia

ab aquest curt hu-dos-tres,

y al cap de poch temps, ja res

te queda del mal que hi havia.

—Y m' ho dius del tot formal

—Però...

—Doncas ho faré.

—Si vols que 't yagi ben bé

fesho ab lo dit temps total.

RAMÓN LLEY.

II.—ANAGRAMA

Lo meu tot tan maco es
deya un dia en Marsal
que en tot lo gran total
no 'n trobarás cap més.

PEP DE L' OLI.

III.—GEROGLÍFICH

X
Q A R
E E
M A D J
I N I

JOAN MARÍ.

IV.—MUDANSA

Ab b soch per jugar;

ab c soch del fuster;

ab s del sabater,

y ab l te puch aymar.

FRANCISCO CORBELLÀ Y VILAR.

V.—LOGOGRIFO

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Poble català.

5 9 7 8 6 8 6 2.—Id. id.

5 9 7 6 4 2 6.—Id. id.

4 7 6 5 3 9.—Part de Europa.

4 3 6 7 9.—Poble català.

4 6 7 9.—Nom de fruta.

7 2 9.—Poble català.

4 3.—Carrer de Barcelona.

2.—Número.

LLUIS VIOLA Y VERGÉS.

VI.—ROMBO

1.ª Vertical y horizontal consonant.—2.ª Parentiu.
—3.ª Objecte.—4.ª Ciutat italiana.—5.ª Participi d'un verb.—6.ª Apelatiu del Animal.—7.ª Vocal.

J. MARÍ.

Las solucions en lo número vinent.

Solucions als trenca-closcas del número anterior.

I. Anagrama.—Elisa-Elias.

II. Logogrifo.—Cambrils.

III. Geroglífich.—Entre lladres no 's pert res.

IV. Endevinalla.—Eudoxia.

Han endevinat tots los trenca-closcas los senyors Berengueret y Estiracordetas.

Lo I y III V. Cabruja y J. Lo II Tofolet, y Eduard Thomás, y 'l IV L' Escanya Pobres.

Correspondencia particular de LA BARRETINA

Quimet Borrell: N' aprofitem un bon tros, y grans mercés.

—J. G. Suárez: Vosté es jun trunfo; li agrahiré que envii. La Mort es la vida, está guapa, guapa, però no serà la vida de LA BARRETINA. L' altra 'ns fa bon servey.—Joseph Anseram:

Anirà 'l Logogrifo y 'l Trenca-caps.—Joan C. Martí: Va bé.—

Lluís Viola: Lo seu ve mal documentat. Los epigrams no 'ns van.—M. Sanalp y Puntí: Tot está bé.—Quimet Borrell: De

las Espurnas n' arrepleguem algunas. Dexaré que les podrian eclarer foch.—Ramon Llet: Per ara no farém fira. Si 's lleva ben demà trobarà 'l dia mes alegre. Es llàstima que tiri per fúnebre.

NOTA.—Preguem als col·laboradors que no troben aquí 'l seu nom, que tingan un xic de paciència. A tots aniré respondent.

Impremta de F. Altés, Elisabets, 11, baixos.

REGALO ALS COMPRADORS DE LA BARRETINA

No descuydarse de comprar el número al mateix venedor, per poguerli donar oportunament el nom. LA BARRETINA prepara als seus amichs un obsequi de consideració. Per avuy afegiré que será objecte del obsequi un

QUADRO AL OLI

de firma renomenada entre 'ls intel·ligents en pintura. Y axó no va de bromà. A son temps (y no tardarà gayre) el quadro serà exposat, á fi de que 's veja que va molt de serio. Creguin que farà denteta.